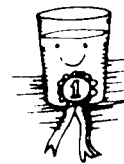

חלב איכות

הפיקוח וטיב החלב

עובדיה גמיל, המחלקה לבקר, שה"מ

• משאבת שיחרור החלב וצינור ההעברה

למיכלית: אם המשאבה איננה מנוצלת לניקוי המיכל אחרי ריקונו, יש לכלול אותה במחזור הרחיצה יחד עם צינור ההעברה. על צינור זה להיות מנירוסטה, עד לקטע הסופי שעשוי מצינור גמיש, ועליו להיות קצר ככל האפשר עד למקום שניתן לניקו.

• מיכלית החלב: יש לחייב פיקוח וביקורת

על נקיון מיכליות החלב, ובמיוחד על המכסים והברזים. אדם צריך להיכנס לתוכן ולבדוק את הדפנות מבפנים ולדאוג להחלפת האטמים של המכסים לפי הצורך. כמו כן – ולא פחות חשוב – יש לדאוג לניקוי החיצוני של המיכלית.

• הנהג עצמו: לא די בהשתלמות הקצרה

שעברו מובילי החלב. צריך להעניק להם רשיון מיוחד ולפקח על עבודתם, ובמיוחד על אופן לקיחת הדוגמה והטיפול בה עד למסירתה למחלבה.

אציין כאן שנתקלתי במובילים המוסרים את החלב למחלבות למחרת אסיפתו מהמשק, דבר המוריד את איכות החלב.

• לקיחת דוגמות חלב במפתיע: לא תמיד

הדוגמה הנלקחת למחלבה, מייצגת את החלב הכללי שבמשק, ובמיוחד משקיעים הרפתנים מאמץ יתר בניקוי ציוד החליבה והחלב, אם יודע תאריך הדיגום. כדי לזכות בפרס. צריך להיות מספיק פיקוח וביקורת על הנקיון של ציוד החלב וטיב הקרור במשקים ובתחנות

בשנים האחרונות השגנו שיפור ניכר באיכות החלב הגולמי מבחינת מספר החידקים, וזאת בשני הסקטורים, הקיבוצי והמושב.

והנה מתברר שיש פער בין טיב דוגמות החלב שנלקחו מהמשק לבין טיב החלב הכללי שבמיכליות הנמסר למחלבות. פער זה מגיע לפעמים לשתי דרגות לרעת החלב שמגיע לפתח המחלבה. ידוע שהמשקים מוציאים הרבה כספים על חומרי ניקוי וחיטוי, אנרגיה לחימום מים לשטיפת הכלים, וכסף רב להחלפת חלקי גומי ובטונות לחליבת הפרות, כדי לייצר חלב בטיב מעולה, בנוסף לעבודה ולמאמץ הדרושים לכך. חבל שלא ממשיכים לשמור על טיב החלב בקטע האחרון של "שביל החלב", עד למסירתו למחלבות. קטע זה מסובך פחות וקל יותר לטיפול, והוא מורכב מהגורמים הבאים:

• ברז מיכל החלב: הוא מוקד רציני לחידקים

שמתרבים בתוכו בגלל היותו מורכב מחלקים נעים המאפשרים הצטברות שאריות חלב ביניהם. מאחר שהברז בולט מהמיכל ללא בידוד, הוא נחשף לחום הסביבה ומאפשר לחידקים להתרבות בקלות, במיוחד כאשר שולחים את החלב כל 48 שעות ויותר. לכן יש לפרק את הברז ולנקותו לאחר כל משלוח חלב. הוא צריך להיות מחובר ישירות לפתח המיכל ללא כל הארכה ותוספת, ולא כפי שנעשה בכמה משקים כדי לאפשר הוצאת חלב למטבח. ניתן לסדר את התוספות וההארכה אחרי הברז, על מנת לאפשר פרוק וניקוי לאחר השימוש בהן.

כמו כן התרשמתי מפיקוחם של הנציגים באיגודי היצרנים עצמם על בדיקות החלב. הם מעבירים מדי פעם דוגמה אחת לכמה מעבדות, כדי להשוות את התוצאות, ועל ידי כך בודקים את טיב העברת הדוגמה ואופן הבדיקה עצמה. ולבסוף רצוי לציין לטובה את המשקים הקיבוציים המטפלים יפה בסביבה של מכון החליבה, ודואגים שתהיה נקיה ומטופחת, מכוסה דשא וצמחיה. נקווה שהמשקים המושביים שעדיין הפער ביניהם לבין הקיבוצים הוא גדול, ילכו בעקבותיהם, כמו שהיה בבנית מכוני חליבה לתפארת וברכישת ציוד חליבה חדיש ומשוכלל.

איסוף החלב במושבים. לפי נסיוני אפשר לשפר הרבה.

ברצוני לציין שבסיורי בארה"ב התרשמתי ממכליות העשויות מתא אחד כדי להקטין שטח המגע עם החלב, למען שמירה על טיב החלב. כדי למנוע מיהול החלב במים, דוחפים אותו בעזרת לחץ אוויר בשני מקומות: על יד ברו מיכל צינור החלב ועל יד משאבת משחרר החלב במכון החליבה. אני חושב שניתן לבצע זאת גם אצלנו, עם מעט הוצאות, כי ברוב המשקים נמצא מדחס אוויר לשימוש במכון החליבה, שאפשר לנצל לזרימת החלב במקום שנעזרים במים.

תחרות צילומי רפת

כפי שהודענו בחוברת הקודמת של "משק הבקר והחלב, החליטה הנהלת התאחדות מגדלי בקר על

תחרות צילומים

בנושאים שונים של ענף הרפת. ברצוננו לחלק את התחרות ל-3 שלבים, כאשר לכל שלב יוקדש נושא מיוחד. בזה אנו מכריזים על פתיחת השלב הראשון שנושא

האדם ברפת

ואשר ישקף את הגורם האנושי, הקשור בענף, במובן הרחב: לא רק הרפתן, אלא כל מי שעבודתו קושרת אותו לענף. אין אנו שוללים תמונות שצולמו בעבר, אפילו בעבר הרחוק.

אנו מבקשים להמציא לנו את התמונות, בשחור-לבן או בצבעים, אם אפשר בגודל גלויה ועל נייר מבריק, וכן את הנגיב. כל אלה יוחזרו למשתתפי התחרות, אם יבקשו זאת. אם זאת אנו שומרים לנו את הזכות לפרסם גם את התמונות שלא תזכנה בפרס.

התמונה שתיבחר כמצטיינת בשלב זה, תזכה את מוסרה לתחרות בפרס של 15,000 שקל. כן יוענקו פרס שני של 10,000 שקל ושלישי של 5,000 שקל. התאריך האחרון לקבלת הפרסים במערכת "משק הבקר והחלב" הוא – 15.2.84. אם תשלחו תמונות בדואר, אנא ציינו בברור את שם השולח וכתובתו, וכן ארוז אותן היטב בין קרטונים במעטפת הדואר שמא תיפגענה בעת המשלוח. אנא, לעבודה! צילום פורה!

משק הבקר והחלב
המערכת

התאחדות מגדלי בקר בישראל
הנהלה